

Ġabra tal-ġurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tielet Awla)

10 ta' Ottubru 2013*

“Sigurtà soċjali — Regolament (KEE) Nru 1408/71 — Artikolu 28(2)(b) — Benefiċċji tal-assigurazzjoni għall-mard — Intitolament għall-pensjoni tax-xjuħija f'diversi Stati Membri — Residenza fi Stat Membru ieħor — Għoti ta' benefiċċji in natura fl-Istat ta' residenza — Oneru tal-ħlas tal-benefiċċji — ‘Legiżlazzjoni’ ta' Stat Membru li kien suġġett għaliha l-pensjonant għall-itwal żmien — Kunċett”

Fil-Kawża C-321/12,

li għandha bħala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mis-Centrale Raad van Beroep (il-Pajjiżi l-Baxxi), permezz ta' deċiżjoni tas-27 ta' Ġunju 2012, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fit-2 ta' Lulju 2012, fil-proċedura

F. van der Helder,

D. Farrington

vs

College voor zorgverzekeringen,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tielet Awla),

komposta minn M. Ilešič, President ta' Awla, C. G. Fernlund, A. Ó Caoimh (Relatur), C. Toader u E. Jarašiūnas, Imħallfin,

Avukat Ġenerali: N. Wahl,

Reġistratur: M. Ferreira, Amministratur Prinċipali,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tat-18 ta' April 2013,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għal F. van der Helder, minnu stess u minn W. Wehmeijer, avukat,
- għal M. Farrington, minnu stess,
- għall-College voor zorgverzekeringen, minn M. Mulder u K. Siemeling, avukat,
- għall-Gvern Olandiż, minn K. Bulterman u C. Wissels, bħala aġenti,
- għall-Gvern Estonjan, minn M. Linntam, bħala aġent,

* Lingwa tal-kawża: l-Olandiż.

- għall-Gvern Finlandiż, minn S. Hartikainen, bħala aġent,
 - għall-Gvern Svediż, minn S. Johannesson u C. Meyer-Seitz, bħala aġenti,
 - għall-Gvern tar-Renju Unit, minn H. Walker u C. Murrell, bħala aġenti, assistiti minn R. Palmer u J. Coppel, barristers,
 - għall-Kummissjoni Ewropea, minn M. van Beek u V. Kreuschitz, bħala aġenti,
- wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat Ġenerali, ipprezentati fis-seduta tad-19 ta' Ġunju 2013, tagħti l-preżenti

Sentenza

- 1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 28(2)(b) tar-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 1408/71, tal-14 ta' Ġunju 1971, dwar l-applikazzjoni tal-iskemi tas-sigurtà soċjali għall-persuni impjegati u l-familja tagħhom li jiċċaqilqu għewwa l-Komunità, fil-verżjoni emendata u aġġornata bir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 118/97, tat-2 ta' Diċembru 1996 (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 5, Vol. 3, p. 3), kif emendat bir-Regolament (KE) Nru 1992/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tat-18 ta' Diċembru 2006 (ĠU L 392, p. 1, iktar 'il quddiem ir-“Regolament Nru 1408/71”).
- 2 Din it-talba giet ipprezentata fil-kuntest ta' kawża bejn F. van der Helder u D. Farrington u l-College voor zorgverzekeringen (Kunsill tal-assigurazzjonijiet għall-kura tal-mard, iktar 'il quddiem is-“CVZ”) dwar il-ħlas ta' kontribuzzjonijiet għas-sistema legali obbligatorja tal-assigurazzjoni għall-mard applikabbli fil-Pajjiżi l-Baxxi.

Il-kuntest ġuridiku

Id-dritt tal-Unjoni

- 3 L-Artikolu 1 tar-Regolament Nru 1408/71 jipprovdi, taht it-titolu “Definizzjonijiet”:

“Għall-iskop ta' dan ir-Regolament:

[...]

- j) leġislazzjoni tfisser fejn jidhlu l-Istatuti ta' kull Stat Membru, ir-Regolamenti u dispożizzjonijiet oħra u l-miżuri l-oħra kollha implimentati, preżenti u futuri, marbutin mal-friegħi ta' l-iskemi tas-sigurtà soċjali koperti bl-Artikolu 4(1) u (2) jew dawk il-benefiċċji non-kontributorji speċjali koperti bl-Artikolu 4(2a).

[...]

- r) perjodi ta' assicurazzjoni jfissru perjodi ta' kontribuzzjoni jew perjodu ta' impjieg jew ta' xogħol għal rasu kif iddefiniti u magħrufa bħala perjodi ta' assicurazzjoni bil-leġislazzjoni taht liema kienu kompluti jew ikkunsidrati bħala kompluti, u l-perjodi kollha meqjusa bħala tali, fejn huma meqjusa mill-imsemmija leġislazzjoni bħala ekwivalenti għall-perjodi ta' assicurazzjoni [...]

- 4 L-Artikolu 4 tal-imsemmi regolament, intitolat “Materji koperti”, jipprovdi fil-paragrafu 1 tiegħu:

“Dan ir-Regolament jkun japplika għal-leġislazzjoni kollha li tikkonċerna l-friegħi segwenti tas-sigurtà soċjali:

- a) il-benefiċċji tal-mard u tal-maternità;
- b) il-benefiċċji ta’ l-invalidità, inklużi dawk intenzjonati għall-manteniment u l-miljorament tal-kapaċità tal-qliegħ;
- c) il-benefiċċji tax-xjuħija;
- d) il-benefiċċji tas-superstiti;
- e) benefiċċji fejn jidhlu inċidenti fuq ix-xogħol u mard okkupazzjonali;
- f) għotjiet tal-mewt;
- g) benefiċċji tad-disimpjieg;
- h) benefiċċji tal-familja.”

- 5 It-Titolu II tal-imsemmi regolament jinkludi dispożizzjonijiet partikolari għal dawn il-kategoriji differenti ta’ benefiċċji. Il-Kapitolu 1 tat-Titolu III tal-istess regolament jikkonċerna benefiċċji tal-mard u tal-maternità. Is-sezzjoni 5 ta’ dan il-kapitolu, intitolata “Il-pensjonanti u l-membri tal-familji tagħhom”, tinkludi l-Artikoli 27 sa 34 tar-Regolament Nru 1408/71.

- 6 L-Artikolu 27 ta’ dan ir-regolament, intitolat “Il-pensjonijiet pagabbli taħt il-leġislazzjoni ta’ diversi Stati fejn hemm id-dritt tal-benefiċċji fil-pajjiż tar-residenza”, jipprovdi:

“Pensjonant li huwa intitolat biex jiġbed il-pensjoni taħt il-leġislazzjoni ta’ tnejn jew iktar Stati Membri, li minnhom waħda hija dik ta’ l-Istat Membru li fit-territorju tiegħu jabita, u li huwa intitolat għall-benefiċċji taħt il-leġislazzjoni ta’ l-Istat Membru ta’ l-aħħar, waqt li fejn suppost jittiehdu inkonsiderazzjoni d-dispożizzjonijiet ta’ l-Artikolu 18 u ta’ l-Anness VI, jirċievi, flimkien mal-membri tal-familja tiegħu, tali benefiċċji mill-istituzzjoni tal-post tar-residenza u aspejjeż ta’ dik l-istituzzjoni bħallikieku l-persuna kkonċernata kienet pensjonant li l-pensjoni tiegħu kienet pagabbli biss taħt il-leġislazzjoni ta’ l-Istat Membru ta’ l-aħħar.”

- 7 L-Artikolu 28 tal-imsemmi Regolament, intitolat “Pensjonijiet pagabbli taħt il-leġislazzjoni ta’ Stat jew iktar, f’każijiet fejn m’hemm ebda dritt għall-benefiċċji fil-pajjiż tar-residenza”, jipprovdi:

“1. Pensjonant li huwa intitolat għall-pensjoni taħt il-leġislazzjoni ta’ Stat Membru wiehed jew għall-pensjonijiet taħt il-leġislazzjoni ta’ tnejn jew iktar Stati Membri u li huwa intitolat għall-benefiċċji taħt il-leġislazzjoni ta’ l-Istat Membru li fit-territorju tiegħu huwa jabita xorta jirċievi tali benefiċċji għalih innifsu u għall-membri tal-familja tiegħu, dment li huwa jkun intitolat, waqt li kif suppost jittiehdu inkonsiderazzjoni d-dispożizzjonijiet ta’ l-Artikolu 18 u ta’ l-Anness VI, taħt il-leġislazzjoni ta’ l-Istat Membru jew għallinqas ta’ wiehed mill-Istati Membri kompetenti fejn jidhlu l-pensjonijiet kemm-il darba huwa kien jabita fit-territorju ta’ tali Stat. Il-benefiċċji jkunu pprovduti taħt il-kondizzjonijiet li ġejjin:

- a) il-benefiċċji b’xi mod ikunu pprovduti f’isem l-istituzzjoni li għaliha saret riferenza fil-paragrafu 2 mill-istituzzjoni tal-post tar-residenza bħallikieku l-persuna kkonċernata kienet pensjonant taħt il-leġislazzjoni ta’ l-Istat li fit-territorju tiegħu huwa jabita u kien intitolat għal tali benefiċċji;

[...]

2. Fil-każijiet koperti mill-paragrafu 1, l-ispiza tal-benefiċċji b'xi mod issir mill-istituzzjoni kif stabbilit skond ir-regoli li ġejjin:

[...]

b) fejn il-pensjonant huwa intitolat għall-imsemmija benefiċċji taħt il-leġislazzjoni ta' tnejn jew iktar Stati Membri, l-ispiza ta' dan ssir mill-istituzzjoni kompetenti ta' l-Istat Membru li għall-leġislazzjoni tiegħu kien sugġett il-pensjonant għall-itwal perjodu ta' żmien; kemm-il darba l-applikazzjoni ta' din ir-regola tirriżulta li diversi istituzzjonijiet huma responsabbli għall-ispiza tal-benefiċċji, din l-ispiza ssir mill-istituzzjoni li tkun tamministra l-leġislazzjoni li għaliha l-pensjonant kien sugġett l-aħħar."

- 8 L-Artikolu 28a tal-istess regolament intitolat "Pensjonijiet pagabbli taħt il-leġislazzjoni ta' wiehed jew iktar Stati Membri barra dak il-pajjiż tar-residenza fejn hemm dritt għall-benefiċċji fil-pajjiż ta' l-aħħar", jipprovdi:

"Fejn il-pensjonant intitolat għall-pensjoni taħt il-leġislazzjoni ta' Stat Membru wiehed, jew għall-pensjonijiet taħt il-leġislazzjonijiet ta' tnejn jew iktar Stati Membri, jabita fit-territorju taħt Stat Membru li taħt il-leġislazzjoni tiegħu id-dritt tar-riċeviment tal-benefiċċji b'xi mod mhux sugġett għall-kondizzjonijiet ta' l-assigurazzjoni jew ta' l-impjeg, anqas mhi pagabbli ebda pensjoni, l-ispiza tal-benefiċċji b'xi mod pprovdut lilu u lill-membri tal-familja tiegħu jsiru mill-istituzzjoni ta' wiehed mill-Istati Membri kompetenti fejn jidhlu l-pensjonijiet, stabbiliti skond ir-regoli stipulati fl-Artikolu 28(2), sa tali punt li l-pensjonant u l-membri tal-familja tiegħu kienu jkunu intitolati għal tali benefiċċji taħt il-leġislazzjoni amministrata mill-imsemmija istituzzjoni li kieku kienu jabitaw fit-territorju ta' l-Istat Membru fejn tinsab l-istituzzjoni."

- 9 L-Artikolu 33 tar-Regolament Nru 1408/7, intitolat "Kontribuzzjonijiet pagabbli mill-pensjonanti", jipprovdi:

"1. L-istituzzjoni ta' Stat Membru li hija responsabbli għall-pagament ta' pensjoni u li tamministra l-leġislazzjoni li tipprovdi għal tnaqqis mill-pensjoni minhabba l-kontribuzzjonijiet għall-mard u l-maternità tkun awtorizzata tagħmel tali tnaqqis, ikkalkulat skond il-leġislazzjoni kkonċernata, mill-pensjoni pagabbli minn tali istituzzjoni, sa tali punt li l-ispiza tal-benefiċċji taħt l-Artikolu 27, 28, 28a, 29, 31 u 32 issir mill-istituzzjoni ta' l-imsemmi Stat Membru.

2. Fejn, fil-każijiet li għalihom hemm riferenza fl-Artikolu 28a, l-akkwist tal-benefiċċji fejn jidhlu l-mard u l-maternità huma sugġetti għall-pagament ta' kontribuzzjonijiet jew pagamenti simili taħt il-leġislazzjoni ta' Stat Membru li fit-territorju tiegħu il-pensjonant inkwistjoni jabita, b'rihet tali residenza, dawn il-kontribuzzjonijiet ikunu pagabbli."

- 10 Skont l-Artikolu 36(1) ta' dan ir-Regolament, il-benefiċċji *in natura* pprovduti mill-istituzzjoni ta' Stat Membru f'isem l-istituzzjoni ta' Stat Membru ieħor, b'mod partikolari skont id-dispożizzjonijiet tal-Artikoli 28, 28a u 33 tal-imsemmi regolament, għandhom jiġu kompletament irrimborsati.

- 11 L-Artikolu 95 tar-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 574/72, tal-21 ta' Marzu 1972, li jistipula l-proċedura għall-implimentazzjoni tar-Regolament (KEE) Nru 1408/71, fil-verżjoni tiegħu emendata u aġġornata bir-Regolament Nru 118/97, kif emendat bir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1223/98, tal-4 ta' Ġunju 1998 (ĠU L 168, p. 1), jipprovdi li l-ammont ta' benefiċċji *in natura* pprovduti taħt l-Artikoli 28 u 28a tar-Regolament Nru 1408/71 għandu jiġi rrimborsat mill-istituzzjonijiet kompetenti lill-istituzzjonijiet li jkunu allokaw tali benefiċċji, abbażi ta' somma f'daqqa li hija l-iktar viċina għall-ispejjeż attwalment imġarrba, li r-regoli ta' kalkolu tagħhom huma ddefiniti skont din id-dispożizzjoni.

Id-dritt Olandiż

- 12 Qabel l-1 ta' Jannar 2006, il-liġi dwar il-fondi tal-assigurazzjoni għall-mard (Ziekenfondswet, iktar 'il quddiem iz-“ZFW”) kienet tipprevedi sistema obbligatorja ta' assicurazzjoni għall-mard għall-ħaddiema impjegati biss li d-dhul tagħhom ma jkunx jilhaq ċertu livell. Min-naħa l-oħra, il-persuni li ma kinux jaqgħu taħt din is-sistema kellhom jagħmlu kuntratt ma' kumpannija tal-assigurazzjoni privata sabiex ikunu koperti għall-ispejjeż tal-mard.
- 13 Din is-sistema legali obbligatorja kienet applikabbli wkoll, f'ċertu kundizzjonijiet, għall-persuni mhux residenti li kienu intitolati għal pensjoni abbażi tal-liġi dwar sistema ġenerali ta' assicurazzjoni tax-xjuħija (Algemene Ouderdomswet, iktar 'il quddiem l-“AOW”) jew għal allowance taħt il-liġi dwar l-assigurazzjoni għall-inkapaċità għax-xogħol (Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering).
- 14 Mill-1 ta' Jannar 2006, il-liġi dwar l-assigurazzjoni għall-kura tas-saħħa (Zorgverzekeringswet, iktar 'il quddiem iz-“ZVW”) stabbilixxiet sistema legali obbligatorja tal-assigurazzjoni għall-mard għall-persuni kollha residenti jew li jahdmu fil-Pajjiżi l-Baxxi.
- 15 L-Artikolu 69 ta' din il-liġi huwa fformulat kif ġej:

“1. Il-persuni li jirresjedu barra mill-pajjiż li, skont regolament tal-Kunsill tal-Komunitajiet Ewropej jew skont regolament adottat taħt il-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea jew trattat dwar is-sigurtà soċjali, għandhom dritt, f'każ ta' bżonn, għall-kura jew ir-rimbors tagħha, kif previst fil-liġi dwar l-assigurazzjoni għall-kura tas-saħħa fil-pajjiż ta' residenza tagħhom, għandhom jirreġistraw ruhhom mas-[CVZ], sakemm ma humiex koperti bl-assigurazzjoni obbligatorja taħt din il-liġi.

2. Il-persuni koperti fil-paragrafu 1 huma obbligati jhallsu kontribuzzjoni li għandha tiġi stabbilita permezz ta' digriet ministerjali. Għal parti li għandha tiġi stabbilita b'dan id-digriet, l-imsemmija kontribuzzjoni titqies bħala primjum għal assicurazzjoni għall-kura tas-saħħa, u dan għall-finijiet tal-implementazzjoni tal-liġi dwar il-benefiċċji għall-kura tas-saħħa (Wet op de zorgtoeslag).

[...]

4. Is-[CVZ] huwa responsabbli mill-amministrazzjoni li tirriżulta mid-dispożizzjonijiet tal-paragrafu 1 u tar-regolamenti internazzjonali li jissemmew fih, kif ukoll mid-deċiżjonijiet dwar l-impożizzjoni u l-gbir tal-kontribuzzjoni msemmija fil-paragrafu 2 [...]

- 16 Barra minn hekk, kemm qabel kif ukoll wara l-1 ta' Jannar 2006, il-Liġi ġenerali dwar l-ispejjeż mediċi speċjali (Algemene wet bijzondere ziektekosten) tassigura l-popolazzjoni kollha kontra r-riskju ta' spejjeż eċċezzjonali ta' mard, bħal, b'mod partikolari, ir-riskji li ma humiex koperti miz-ZFW u miz-ZVW jew minn assicurazzjoni privata.

Il-kawża prinċipali u d-domanda preliminari

- 17 F. van der Helder huwa ċittadin Olandiż pensjonant li ilu jgħix fi Franza mill-1991. Matul il-karriera professjonali tiegħu, huwa rrisjeda u ħadem fi Stati Membri differenti. F. van der Helder ilu jirċievi pensjoni AOW mill-Pajjiżi l-Baxxi abbażi tal-leġiżlazzjoni Olandiża minn Awwissu 1997. Din il-pensjoni hija bbażata fuq 43 sena ta' assicurazzjoni kompluti f'dan l-Istat Membru. Dawn id-drittijiet ġew akkwistati, parzjalment abbażi tar-residenza u, parzjalment abbażi ta' affiljazzjoni volontarja mas-sistema ta' assicurazzjoni. Barra minn hekk, F. van der Helder jirċievi wkoll pensjoni abbażi tal-leġiżlazzjoni tar-Repubblika tal-Finlandja, fejn huwa kien assigurat bejn l-1980 u l-1987. Huwa jirċievi wkoll pensjoni abbażi tal-leġiżlazzjoni tar-Renju Unit tal-Gran Brittanja u tal-Irlanda ta' Fuq.

- 18 D. Farrington huwa ċittadin Brittaniku pensjonant li ilu jghix fi Spanja minn Mejju 2004. Matul il-karriera professjonali tiegħu, huwa rrisjeda u hadem f'diversi Stati Membri, f'dan il-każ fir-Renju Unit u fil-Pajjiżi l-Baxxi. Huwa ilu jirċievi pensjoni AOW abbażi tal-leġiżlazzjoni tal-Pajjiżi l-Baxxi minn April 2006. Din il-pensjoni hija bbażata fuq 35 sena ta' assigurazzjoni kompluti f'dan l-Istat Membru. Barra minn hekk, D. Farrington jirċievi pensjoni abbażi tal-leġiżlazzjoni tar-Renju Unit, fejn huwa hadem bejn l-1957 u l-1972.
- 19 Sa l-1 ta' Jannar 2006, la F. van der Helder u lanqas D. Farrington ma kienu obbligati jkunu affiljati ma' sistema legali Olandiża ta' assigurazzjoni għall-mard. Huma kienu koperti minn assigurazzjoni għall-mard privata. Min-naħa l-oħra, kemm F. van der Helder kif ukoll D. Farrington kienu assigurati skont il-Liġi ġenerali dwar l-ispejjeż mediċi speċjali meta kienu residenti fil-Pajjiżi l-Baxxi.
- 20 Wara d-dhul fis-seħh taz-ZVW, fl-1 ta' Jannar 2006, is-CVZ ikkunsidra li, peress li kieku rrisjedew fil-Pajjiżi l-Baxxi, F. van der Helder u D. Farrington kienu jaqgħu taħt is-sistema legali obligatorja ta' assigurazzjoni għall-mard prevista miz-ZVW u peress li ma humiex intitolati għal pensjoni fl-Istat Membru ta' residenza tagħhom u kienu assigurati għal żmien twil skont il-leġiżlazzjoni Olandiża fil-qasam tas-sigurtà soċjali, huma kellhom jibbenefikaw minn benefiċċji *in natura* fl-Istat Membru ta' residenza tagħhom bl-ispejjeż għall-Pajjiżi l-Baxxi, skont l-Artikoli 28 u 28a tar-Regolament Nru 1408/71.
- 21 Għaldaqstant, is-CVZ iddeċieda li jnaqqas mill-pensjonijiet pagabbli lil F. van der Helder u D. Farrington, il-kontribuzzjonijiet ipprovduti fl-Artikolu 69 taz-ZVW, skont is-sistema legali obligatorja tal-assigurazzjoni għall-mard stabbilita minn din il-liġi.
- 22 F. van der Helder u D. Farrington ipprezentaw appell quddiem is-Centrale Raad van Beroep kontra s-sentenzi mogħtija fl-ewwel istanza mir-Rechtbank Amsterdam. Is-Centrale Raad van Beroep tikkunsidra li, peress li r-rikorrenti fil-kawża prinċipali huma intitolati għal pensjonijiet tax-xjuħija, il-hlas tal-benefiċċji *in natura* għandu jsir, skont l-Artikolu 28(2)(b) tar-Regolament Nru 1408/71, mill-istituzzjoni kompetenti tal-Istat Membru li għal-leġiżlazzjoni tiegħu kienu sugġetti, bħala benefiċjarji ta' dawn il-pensjonijiet, għall-itwal perijodu.
- 23 Din il-qorti tikkunsidra li dan il-kunċett ta' "leġiżlazzjoni" jista' jkun sugġett għal mill-inqas tliet interpretazzjonijiet differenti.
- 24 Skont l-ewwel interpretazzjoni, sostnuta minn F. van der Helder u D. Farrington, l-imsemmi kunċett ikopri l-leġiżlazzjoni dwar il-benefiċċji tal-mard u tal-maternità. Għalkemm F. van der Helder u D. Farrington ma jikkontestawx il-fatt li hadmu għall-itwal perijodu ta' żmien fil-Pajjiżi l-Baxxi u li kienu sugġett għal-liġi tas-sigurtà soċjali tal-Pajjiżi l-Baxxi għall-itwal perijodu ta' żmien, huma madankollu qatt ma kienu affiljati ma' sistema legali ta' assigurazzjoni tal-mard fil-Pajjiżi l-Baxxi jew, fi kwalunkwe każ, kienu affiljati magħha għal perijodu iqsar minn dak li matul tiegħu kienu koperti minn assigurazzjoni għall-mard fi Stat Membru ieħor. Fil-każ preżenti, l-Istati Membri li għandhom iħallsu benefiċċji *in natura* fl-Istat ta' residenza għalhekk huma, skont din l-interpretazzjoni, il-Finlandja u r-Renju Unit rispettivament. Din l-interpretazzjoni ntlagħget mir-Regeringsrätten (Qorti Suprema Amministrattiva, l-Isvezja) fis-sentenza Nru 4381-10, tal-14 ta' Diċembru 2011, Wehmeyer. Fil-każ li jiġi segwit dan ir-raġunament, għandu jiġi magħruf jekk għandhiex tittiehed inkunsiderazzjoni, sabiex tiġi ddeterminata l-"leġiżlazzjoni" tal-Istat Membru li għaliha ġew sottomessi r-rikorrenti fil-kawża prinċipali, biss is-sistema legali tal-assigurazzjoni għall-mard jew inkella tal-assigurazzjoni għall-mard u għall-maternità flimkien.
- 25 Skont it-tieni interpretazzjoni, sostnuta mir-Rechtbank Amsterdam u ppreferuta mill-qorti tar-rinviju, il-kunċett ta' "leġiżlazzjoni" jirreferi għall-assigurazzjoni tal-pensjoni li tikkostitwixxi l-bażi tal-pensjoni attwali tal-persuni kkonċernati. Din l-interpretazzjoni tirriżulta mis-sentenza tal-10 ta' Mejju 2001, Rundgren (C-389/99, Ġabra p. I-3731, punti 44 sa 49). Hija wkoll konsistenti mal-metodu ta' finanzjament tas-sistemi ta' assigurazzjoni għall-mard b'kontribuzzjonijiet ibbażati fuq id-dhul

tal-persuni kkonċernati li, fil-każ ta' benefiċjarji ta' pensjonijiet, jiehdu l-forma ta' tnaqqis tal-pensjonijiet. Jekk din l-interpretazzjoni tintlaqa', ikun neċessarju li jiġi ddeterminat jekk hemmx lok li tittiehed inkunsiderazzjoni t-totalità tal-perijodu ta' affiljazzjoni mas-sistema ta' assigurazzjoni tal-pensjoni indipendentement mill-bażi tagħha u mill-ħlas effettiv tal-kontribuzzjonijiet. Barra minn hekk, tqum il-kwistjoni dwar jekk għandhomx jitnaqqsu l-perijodi ta' affiljazzjoni volontarja għas-sistema ta' assigurazzjoni.

26 Fl-aħħar nett, skont it-tielet interpretazzjoni, sostnuta minn CVZ, il-kuncett ta' "legizlazzjoni" jirreferi għal-legizlazzjoni dwar is-sigurtà soċjali fl-intier tagħha. Skont is-CVZ, l-Artikolu 28(2) tar-Regolament Nru 1408/71 huwa intiż li jagħmel responsabbli għall-ħlas tal-ispejjeż tal-kura matul il-pensjoni l-Istat Membru li fir-rigward tas-sistema ta' sigurtà soċjali tiegħu persuna tkun ikkontribwixxiet għall-itwal żmien. Din l-interpretazzjoni hija sostnuta mill-Artikolu 1(j) ta' dan ir-regolament, li jiddefinixxi t-terminu "legizlazzjoni" billi jirreferi għall-Artikolu 4 tiegħu. Jekk dan ir-raġunament jiġi segwit, tqum il-kwistjoni dwar jekk għandhomx jittiehdu inkunsiderazzjoni perijodi volontarji ta' kontribuzzjoni għal sistema ta' assigurazzjoni.

27 F'dawn il-kundizzjonijiet, is-Centrale Raad van Beroep iddeċidiet li tissospendi l-proċeduri u li tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domanda preliminari li ġejja:

"Il-frazi 'legizlazzjoni li tkun kopriet għall-iktar żmien twil lill-persuna li tirċievi pensjoni' fl-Artikolu 28(2)(b) tar-Regolament Nru 1408/71, tirreferi għal legizlazzjoni li tikkonċerna benefiċċji rigward mard u maternità, għal legizlazzjoni li tikkonċerna benefiċċji għar-rigward ta' anzjanità, jew għal-legizlazzjoni kollha li tikkonċerna il-friegħi tas-sigurtà soċjali msemmija fl-Artikolu 4 ta' dan ir-regolament li kienu applikabbli konformi mat-Titolu II tar-Regolament?"

28 Fuq talba tal-qorti tar-rinviju, il-President tal-Qorti tal-Ġustizzja ddeċieda li din il-kawża għandha tingħata prijorità abbażi tal-Artikolu 53(3) tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti tal-Ġustizzja.

Fuq id-domanda preliminari

29 Permezz tad-domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi jekk l-Artikolu 28(2)(b) tar-Regolament Nru 1408/71 għandux jiġi interpretat fis-sens li l-"legizlazzjoni" li huwa suġġett għaliha l-pensjonant għall-itwal perijodu, li hemm riferiment għaliha f'din id-dispożizzjoni, hijiex dik marbuta mal-benefiċċji tal-mard u tal-maternità, dik relatata mal-pensjonijiet, jew il-legizlazzjonijiet kollha relatati mal-friegħi tas-sigurtà soċjali msemmija fl-Artikolu 4 ta' dan ir-regolament li kienu applikabbli.

30 Mid-deċiżjoni tar-rinviju jirriżulta li din id-domanda tqum fil-kuntest ta' kawża dwar il-legalità ta' deċiżjonijiet tal-awtoritajiet Olandiżi li jnaqqsu, mill-benefiċċji li huma jipprovdu lil ċittadin Olandiż u lil ċittadin Brittaniku li jirċievu benefiċċji skont il-legizlazzjoni ta' diversi Stati Membri għajr ir-Repubblika Franċiża u r-Renju ta' Spanja fejn huma residenti, fir-rigward tal-benefiċċji tal-mard *in natura* pprovduti, skont l-Artikolu 28 tar-Regolament Nru 1408/71, fl-Istat Membru ta' residenza li fih ma humiex intitolati għal dawn il-benefiċċji. Dawn id-deċiżjonijiet isegwu d-dħul fis-seħħ fil-Pajjiżi l-Baxxi, fl-1 ta' Jannar 2006, tas-sistema l-ġdida obligatorja tal-assigurazzjoni tal-mard stabbilita miz-ZVW li, billi tissostitwixxi s-sistema prevista qabel din id-data miz-ZFW għall-ħaddiema impjegati biss li d-dħul tagħhom huwa inqas minn ċertu limiti, issa tapplika għall-persuni kollha li jirrisjedu jew jaħdmu f'dan l-Istat Membru.

31 F'dan ir-rigward, għandu jittfakkar li l-Artikolu 28 tar-Regolament Nru 1408/71 jistabbilixxi "regola ta' kunflitt" li tippermetti li jiġu ddeterminati, b'mod partikolari, għall-pensjonanti intitolati jirċievu pensjonijiet skont il-legizlazzjoni ta' diversi Stati Membri li jirrisjedu fi Stat Membru ieħor li fih ma għandhomx dritt għall-benefiċċji tal-mard u tal-maternità, l-istituzzjoni responsabbli mill-ħlas ta' dawn il-benefiċċji u liema legizlazzjoni hija applikabbli (ara, f'dan is-sens, sentenzi tal-10 ta' Jannar 1980,

Jordens-Vosters, 69/79, Ġabra p. 75, punt 12; Rundgren, iċċitata iktar 'il fuq, punti 43 u 44; tat-3 ta' Lulju 2003, van der Duin ANOZ Zorgverzekeringen, C-156/01, Ġabra p. I-7045 punt 39, kif ukoll tal-14 ta' Ottubru 2010, van Delft *et*, C-345/09, Ġabra p. I-9879, punt 38).

- 32 Skont l-Artikolu 28(1) ta' dan ir-regolament, dawn il-pensjonanti jibbenefikaw minn tali benefiċċji tal-mard jew tal-maternità mogħtija mill-istituzzjoni kompetenti tal-Istat Membru ta' residenza tagħhom, sa fejn huma jkollhom dritt għalihom skont il-leġiżlazzjoni tal-Istat responsabbli mill-ħlas tal-pensjoni kieku kienu jirrisjedu fit-territorju tiegħu (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi ċċitati iktar 'il fuq van der Duin u ANOZ Zorgverzekeringen, punti 40, 47 u 53, kif ukoll van Delft *et*, punt 39).
- 33 Skont l-Artikolu 28(2)(b) tar-Regolament Nru 1408/71, meta diversi Stati Membri huma kompetenti fir-rigward tal-ħlas tal-pensjonijiet, l-ispejjeż tal-benefiċċji tal-mard u tal-maternità *in natura* huma attribwiti għal wiehed minn fosthom skont il-perijodu li matul tiegħu dan ikun għe suġġett għal-leġiżlazzjoni ta' waħda minn dawn l-Istati Membri, peress li dawn l-ispejjeż huma sostnuti mill-istituzzjoni kompetenti tal-Istat Membru "li għal-leġiżlazzjoni tiegħu kien suġġett il-pensjonant għall-itwal perijodu ta' żmien".
- 34 F'dan il-każ, mid-deċiżjoni tar-rinviju jirriżulta li s-CVZ iqis li huwa kompetenti sabiex jitlob mingħand ir-rikorrenti fil-kawża prinċipali l-ħlas tal-kontribuzzjonijiet marbuta mal-assigurazzjoni tal-mard *in natura* mogħtija, skont l-Artikolu 28 tar-Regolament Nru 1408/71, fl-Istat Membru ta' residenza tagħhom, peress li, skont l-Artikolu 28(2)(b), ir-rikorrenti kienu suġġetti, għall-itwal perijodu, għas-sistema ta' sigurtà soċjali tal-Pajjiżi l-Baxxi. Din l-interpretazzjoni hija wkoll sostnuta, fil-proċeduri preżenti, mill-Gvernijiet tal-Pajjiżi l-Baxxi u tal-Isvezja.
- 35 Min-naħa l-oħra, fl-osservazzjonijiet tagħhom, ir-rikorrenti fil-kawża prinċipali jsostnu li l-imsemmija dispożizzjoni tirreferi għal-leġiżlazzjoni dwar il-benefiċċji tal-mard u tal-maternità. Il-Gvernijiet tal-Estonja, tal-Finlandja u tar-Renju Unit, kif ukoll il-Kummissjoni Ewropea jikkunsidraw, min-naħa tagħhom, li għandu jsir riferiment għal-leġiżlazzjoni nazzjonali dwar il-pensjonijiet.
- 36 Skont ġurisprudenza stabbilita, għall-interpretazzjoni ta' dispożizzjoni tad-dritt tal-Unjoni, hemm lok li jittiehdu inkunsiderazzjoni l-kliem, il-kuntest u l-għanijiet tagħha (ara, b'mod partikolari, is-sentenza Rundgren, iċċitata iktar 'il fuq, punt 41 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 37 Fir-rigward tal-kliem tal-Artikolu 28(2)(b) tar-Regolament Nru 1408/71, huwa minnu, kif isostni F. van der Helder, li din id-dispożizzjoni, fl-ewwel parti tal-ewwel sentenza tagħha, tirreferi għal-leġiżlazzjoni dwar il-benefiċċji tal-mard u tal-maternità.
- 38 Madankollu, tali fatt ma jistax ikun deċiżiv għall-finijiet ta' risposta li għandha tingħata lill-qorti nazzjonali. Fil-fatt, din il-parti tal-ewwel sentenza hija semplicement intiża li tfakkar in-natura tal-benefiċċji li huma s-suġġett tat-Titolu III tar-Regolament Nru 1408/71, filwaqt li l-kelma "leġiżlazzjoni" fit-tieni parti tal-ewwel sentenza, li hija s-suġġett tal-ewwel domanda, tirreferi għad-determinazzjoni tal-Istat Membru li huwa responsabbli mill-ħlas ta' dawn il-benefiċċji fil-każ partikolari ta' pensjonanti li huma intitolati għal pensjoni skont il-"leġiżlazzjoni" ta' Stat Membru wiehed jew iktar.
- 39 Barra minn hekk, għalkemm huwa minnu li l-Artikolu 1(j) tar-Regolament Nru 1408/71 jiddefinixxi t-terminu "leġiżlazzjoni" bħala li jfisser, essenzjalment, leġiżlazzjonijiet nazzjonali li jikkonċernaw l-oqsma u s-sistemi tas-sigurtà soċjali msemmija fl-Artikolu 4(1) u (2) ta' dan ir-regolament, kif ukoll benefiċċji speċjali mhux kontributorji msemmija fl-Artikolu 4(2)(a) tiegħu, ma jistax jingħad li l-użu ta' dan it-terminu f'dispożizzjonijiet oħra tal-imsemmi regolament jirreferi sistematikament għall-oqsma u sistemi kollha tas-sigurtà soċjali.

- 40 Fil-fatt, kif isostni għustament il-Gvern tal-Finlandja, l-Artikoli 1(j) u 4(1) sa (2)(a) tar-Regolament Nru 1408/71 għandhom biss bħala għan li jillimitaw il-kamp ta' applikazzjoni *ratione materie* ta' dan ir-regolament, billi jeskludu, b'mod partikolari, id-dispożizzjonijiet ta' ftehim kollettiv. Min-naħa l-oħra, dawn id-dispożizzjonijiet b'ebda mod ma għandhom l-intenzjoni li jiddefinixxu r-regoli partikolari applikabbli għall-kategoriji differenti ta' beneficiċċi elenkati taħt it-Titolu III tal-istess regolament.
- 41 F'dawn il-kundizzjonijiet, sabiex tiġi ddeterminata l-portata tal-kunċett ta' "leġiżlazzjoni" li huwa sugġett għaliha l-pensjonant għall-itwal perijodu, li tinsab fl-Artikolu 28(2)(b) tar-Regolament Nru 1408/71, għandu jsir riferiment għall-kuntest u għall-għan ta' din id-dispożizzjoni.
- 42 F'dan ir-rigward, għandu jiġi rrilevat li l-Artikolu 28 tar-Regolament Nru 1408/71 jagħmel parti, bħall-Artikoli 27 u 28a, mit-Titolu III tal-Kapitolu 1 tat-Taqsima 5 tal-imsemmi regolament, dwar id-drittijiet tal-pensjonanti għall-benefiċċi tal-mard u tal-maternità.
- 43 L-Artikolu 27 tar-Regolament Nru 1408/71 jikkonċerna s-sitwazzjoni ta' pensjonant li jirċievi pensjonijiet skont il-leġiżlazzjonijiet ta' diversi Stati Membri, fosthom tal-Istat Membru li fit-territorju tiegħu huwa jirrisjedi, u li huwa intitolat għal benefiċċi f'dan l-Istat Membru. L-Artikolu 28 ta' dan ir-regolament, kif jirriżulta diġà mill-punti 31 u 32 tas-sentenza preżenti, jikkonċerna s-sitwazzjoni tal-pensjonant li jirċievi pensjonijiet abbażi tal-leġiżlazzjoni ta' Stat Membru jew iktar, għajr l-Istat ta' residenza, u li ma għandux dritt għal benefiċċi f'dan l-aħħar Stat. Fir-rigward tal-Artikolu 28a tal-imsemmi regolament, dan jirregola sitwazzjoni paragonabbli ma' dik prevista fl-Artikolu 28 tiegħu, iżda bid-differenza li dritt għal benefiċċi *in natura* jeżisti fl-Istat ta' residenza (sentenza Rundgren, iċċitata iktar 'il fuq, punt 43).
- 44 Skont is-sistema implementata mill-imsemmija Artikoli 27, 28 u 28a, l-istituzzjoni li hija responsabbli mill-ħlas tal-benefiċċi tal-mard u tal-maternità *in natura* hija dejjem istituzzjoni ta' Stat Membru li hija kompetenti fil-qasam tal-pensjonijiet, sa fejn il-pensjonant ikollu dritt għal dawn il-benefiċċi skont il-leġiżlazzjoni ta' dan l-Istat Membru kieku jirrisjedi fit-territorju tiegħu (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Rundgren, iċċitata iktar 'il fuq, punt 46).
- 45 F'dan ir-rigward, l-Artikolu 28a tar-Regolament Nru 1408/71, li jikkonċerna s-sitwazzjoni li fiha l-Istat ta' residenza tal-pensjonant ma jissugġettax id-dritt għal benefiċċi *in natura* għal kundizzjonijiet ta' assigurazzjoni jew ta' xogħol, jipprevedi barra minn hekk esplicitament li "l-ispiża tal-benefiċċi [...] jsiru mill-istituzzjoni ta' wieħed mill-Istati Membri kompetenti fejn jidhlu l-pensjonijiet", b'mod li ma tkunx sostnuta mill-Istat Membru li fit-territorju tiegħu tirrisjedi l-persuna kkonċernata għas-sempliċi raġuni li tirrisjedi hemmhekk. Għalhekk, l-għan ta' din id-dispożizzjoni huwa li ma jiġux issanzjonati l-Istati Membri li l-leġiżlazzjoni tagħhom tagħti lok għal benefiċċi *in natura* sempliċement abbażi ta' residenza fit-territorju tagħhom, billi tiġi ddeterminata l-istituzzjoni li ggarra l-ispejjeż tal-benefiċċi *in natura* mogħtija f'dawn l-Istati skont regoli identiċi għal dawk li japplikaw, skont l-Artikolu 28 tal-imsemmi regolament, fil-każ ta' Stati Membri li ma jirrikonnoxxux tali dritt (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Rundgren, iċċitata iktar 'il fuq, punt 45).
- 46 Għalhekk, kif diġà ddeċidiet il-Qorti tal-Gustizzja, skont dawn ir-regoli, l-istituzzjoni tal-post ta' residenza tipprovdi l-benefiċċi *in natura* lill-pensjonanti fisem l-istituzzjoni ta' wieħed mill-Istati Membri kompetenti fil-qasam tal-pensjonijiet (ara s-sentenzi ċċitati iktar 'il fuq Rundgren, punt 45, kif ukoll van Delft *et*, punt 39).
- 47 Minn dan jirriżulta li s-sistema stabbilita mill-Artikoli 27, 28 u 28a tar-Regolament Nru 1408/71 tistabbilixxi rabta bejn il-kompetenza li tipprovdi pensjonijiet u l-obbligu li tassumi l-ispejjeż tal-benefiċċi *in natura* tal-mard u tal-maternità, peress li dan l-obbligu huwa aċċessorju għal kompetenza effettiva fil-qasam tal-pensjonijiet (ara sentenza Rundgren, iċċitata iktar 'il fuq, punt 47).

- 48 Kif indika essenzjalment l-Avukat Ġenerali fil-punti 48 sa 51 tal-konklużjonijiet tiegħu, tali sistema hija ta' natura li tevita, skont l-għan segwit mill-Artikolu 28a tar-Regolament Nru 1408/71, kif tfakkar fil-punt 45 tas-sentenza preżenti, li jiġu ppenalizzati l-Istati Membri li l-leġizlazzjoni tagħhom tagħti lok għal benefiċċji tal-mard u tal-maternità abbażi tas-sempliċi residenza fit-territorju tagħhom.
- 49 Minn dan isegwi li l-“leġizlazzjoni” li ilu sugġett għaliha l-pensjonant għall-itwal żmien, imsemmija fl-Artikolu 28(2)(b) tar-Regolament Nru 1408/71, hija l-leġizlazzjoni dwar il-pensjonijiet.
- 50 Konsegwentement, meta l-persuni kkonċernati jkunu, bħal fil-kawża prinċipali, benefiċjarji ta' pensjonijiet skont il-leġizlazzjoni ta' diversi Stati Membri u residenti fi Stat Membru ieħor li fih ma għandhomx dritt għal benefiċċji *in natura* tal-mard u tal-maternità, l-oneru tal-ispejjeż tal-benefiċċji jkun, skont din id-dispożizzjoni, tal-Istat Membru kompetenti fil-qasam tal-pensjonijiet li għal-leġizlazzjoni tiegħu kienu sugġetti għall-itwal perijodu ta' żmien.
- 51 Din l-interpretazzjoni hija kkorroborata mill-Artikolu 33 tar-Regolament Nru 1408/71, sa fejn hija preċiżament din id-dispożizzjoni li tawtorizza lill-Istat Membru responsabbli mill-ħlas ta' pensjoni li japplika leġizlazzjoni li tipprovi tnaqqis mill-pensjonijiet tal-mard u tal-maternità, li jwettaq tali tnaqqis mill-pensjonijiet dovuti minnu, fejn huwa responsabbli għall-ħlas ta' dawn il-benefiċċji fl-Istat ta' residenza tal-pensjonant, skont l-Artikoli 27, 28 u 28a ta' dan ir-regolament.
- 52 Din hija wkoll ikkonfermata mill-Artikolu 95 tar-Regolament Nru 574/72, fil-verżjoni emendata u aġġornata bir-Regolament Nru 118/97, kif emendat bir-Regolament Nru 1223/98, li minnu jirriżulta li, skont l-Artikolu 36 tar-Regolament Nru 1408/71, il-benefiċċji *in natura* tal-mard u tal-maternità mogħtija lill-benefiċjarji tal-pensjonijiet fl-Istat ta' residenza tagħha huma, fi kwalunkwe każ, irrimborsati mill-Istat Membru responsabbli mill-ħlas tal-pensjoni, li għalhekk iġarrab ir-riskju essenzjali marbut mas-servizz ta' benefiċċji *in natura* tal-mard fl-Istat Membru li fih jirrisjedi l-benefiċjarju ta' pensjoni (ara, f'dan is-sens, sentenzi ċċitati van der Duin u ANOZ Zorgverzekerings, punt 44, kif ukoll Delft *et*, punt 79).
- 53 Fil-motivazzjoni tad-deċiżjoni tagħha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, barra minn hekk, dwar jekk humiex biss il-perijodi ta' assigurazzjoni obbligatorja u daww li taw lok għall-ħlas ta' kontribuzzjonijiet li għandhom jittiehdu inkunsiderazzjoni fl-applikazzjoni tal-Artikolu 28(2)(b) tar-Regolament Nru 1408/71, bl-esklużjoni, għalhekk, tal-perijodi ta' assigurazzjoni fakultattivi u ta' daww li ma taw lok għall-ħlas ta' ebda kontribuzzjoni.
- 54 Madankollu, mill-elementi pprovduti mill-Qorti tal-Ġustizzja ma jirriżultax, kif ikkonfermaw kemm F. van der Helder kif ukoll il-Gvern Olandiż u l-Kummissjoni waqt is-seduta bħala risposta għal domanda tal-Qorti tal-Ġustizzja, li r-risposta għal din id-domanda ma hijiex rilevanti għad-determinazzjoni, fil-kawża prinċipali, tal-Istat Membru li huwa responsabbli mill-ħlas tal-benefiċċji inkwistjoni, peress li l-leġizlazzjoni dwar il-pensjonijiet li r-rikorrenti fil-kawża prinċipali ilhom sugġetti għaliha għall-itwal żmien hija, fi kwalunkwe każ, il-leġizlazzjoni Olandiża.
- 55 F'dawn il-kundizzjonijiet, peress li d-domanda hija ipotetika, ma hemmx lok li tingħata risposta (ara, f'dan is-sens, sentenza tat-22 ta' Ġunju 2010, Melki u Abdeli, C-188/10 u C-189/10, Ġabra p. I-5667, punt 27).
- 56 Għaldaqstant, ir-risposta li għandha tingħata għad-domanda magħmula għandha tkun li l-Artikolu 28(2)(b) tar-Regolament Nru 1408/71 għandu jiġi interpretat fis-sens li l-“leġizlazzjoni” li għaliha kien sugġett il-benefiċjarju għall-itwal żmien, imsemmija f'din id-dispożizzjoni, hija dik dwar il-pensjonijiet.

Fuq l-ispejjeż

- 57 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejjeż. L-ispejjeż sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti, minbarra dawk ta' l-imsemmija partijiet, ma jistgħux jithallsu lura.

Għal dawn il-motivi, il-Qorti tal-Ġustizzja (It-Tielet Awla) taqta' u tiddeċiedi li:

L-Artikolu 28(2)(b) tar-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 1408/71, tal-14 ta' Ġunju 1971, dwar l-applikazzjoni tal-iskemi tas-sigurtà soċjali għall-persuni impjegati u l-familja tagħhom li jiċċaqilqu għewwa l-Komunità, fil-verżjoni emendata u aġġornata bir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 118/97, tat-2 ta' Diċembru 1996, kif emendat bir-Regolament (KE) Nru 1992/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tat-18 ta' Diċembru 2006, għandu jiġi interpretat fis-sens li l-“leġiżlazzjoni” li kien suġġett għaliha l-benefiċjarju għall-itwal żmien, imsemmija f'din id-dispożizzjoni, hija dik dwar il-pensjonijiet.

Firem